

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ  
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**ЗБІРНИК**  
**НАУКОВИХ ПРАЦЬ**  
*МОЛОДИХ УЧЕНИХ,*  
*АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ*



ОДЕСА  
2021

Головний редактор, д-р техн. наук, проф.  
Заступник головного редактора, канд. техн. наук, доцент.  
Відповідальний редактор, д-р техн. наук, проф.

Б.В. Єгоров  
Н.М. Поварова  
Г.М. Станкевич

Редакційна колегія  
доктори наук, професори:

А.Т. Безусов, С.В. Бельтюкова, О.Г. Бурдо,  
Л.Г. Віннікова, О.І. Гапонюк, К.Г. Іоргачова,  
Л.В. Капрельянц, Б.В. Косой,  
С.В. Котлик, Г.В. Крусір, М.Р. Мардар, В.І. Мілованов,  
В.В. Немченко, Л.А. Осипова, О.І. Павлов,  
В.М. Плотніков, І.І. Савенко, О.Є. Сергєєва,  
Л.М. Тележенко, О.С. Тітлов, Н.А. Ткаченко,  
О.Б. Ткаченко, Г.М. Хмельнюк, В.А. Хобін. Н.К. Черно,  
О.О. Коваленко, Д.О. Жигунов

доктори наук:

**Одеська національна академія харчових технологій**  
Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів  
Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2021. – 103 с.

Збірник опубліковано за рішенням вченої ради від 07.07.2021 р., протокол № 16  
За достовірність інформації відповідає автор публікації

РОЗДІЛ 7

**СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ  
СУЧАСНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

З метою встановлення конкурентних переваг гірськолижного курорту Драгобрат на регіональному ринку туристичних послуг нами було обрано курорти, які можуть конкурувати один з одним за рахунок наявних природних умов і ресурсів, інфраструктури, цінових пропозицій, тощо. Не бралися до уваги гірськолижні центри, в яких відсутні канатно-крісельні дороги, та з кількістю витягів меншою, ніж п'ять. Внаслідок проведеного дослідження встановлено, що гірськолижний курорт Драгобрат характеризується найгіршою серед інших курортів транспортною доступністю, що зумовлено: відсутністю прямого залізничного сполучення. Наявні дві ґрунтові дороги протяжністю 8 і 16 км від смт. Ясіня знаходяться в аварійному стані. На конкурентоспроможність гірськолижних курортів впливають природні умови та ресурси, які зумовлюють особливості прокладання трас, можливості фрі-райду (спуск непідготовленою трасою), проведення офіційних змагань із слалому і слалому-гіганту, створення системи штучного засніження трас тощо.

За кількісними показниками встановлених витягів, а також їхньою специфікою (бугельні/крісельні) досліджуваний курорт займає третє місце в Україні після Буковелю і Славська. Проте зважаючи на зношеність витягів курорту Славське, більшість з яких були встановлені протягом 1968-1980 років, єдиним реальним конкурентом в даному аспекті є гірськолижний курорт Буковель. Найдешевші абонементи на разовий підйом крісельним витягом властиві для курорту Драгобрат і становлять 20 грн, бугельним – 10 грн. аналогічна ситуація спостерігається і в цінових пропозиціях стосовно денних безлімітних абонементів. Найдорожчі абонементи характерні для курорту Буковель і становлять 336 грн – денний.

Головними лімітуючими чинниками гірськолижного курорту Драгобрат є: погане транспортне сполучення; ненадійність забезпечення електроенергією внаслідок високогірного статусу території (штормові вітри, вітровали, буреломи); відсутність централізованої каналізаційної системи, що зумовлює забруднення поверхневих вод; відсутність єдиного абонементу на гірськолижні витяги та прокати туристичного спорядження.

Науковий керівник – к.т.н., ст.викл. Воскресенська О.В.

### Література

1. Гірськолижний курорт Драгобрат. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.dragobrat.org](http://www.dragobrat.org)
2. Гірськолижний курорт Буковель. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.bukovel.com](http://www.bukovel.com)
3. Готелі у Драгобраті. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://travello.com.ua/dragobrat/hotels/filter/otel>
4. Інфорсаційні послуги. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.karpaty.info/ua/uk/zk/rh/dragobrat/>

### **ПРЕОБРАЖЕНСЬКИЙ КАФЕДРАЛЬНИЙ СОБОР, ЯК ЦЕНТР СПАСО-ХРИСТИЯНСЬКОГО ПАЛОМНИЦТВА ОДЕСИ.**

**Балашова Т.В., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ТВтаТБ  
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса.**

Християнство уже понад 1000 років є основною релігією українського народу, яка значною мірою визначала його спосіб життя. Поширеним проявом релігійності для

християн стало паломництво. Паломництво було і залишається одним із явищ, які активно розвиваються. Щороку до рядів паломників приєднуються сотні тисяч людей, які спрямовуються як до традиційних, так і до нових святинь.

Наше чарівне українське місто Одеса є одним із духовних православних осередків України де зосереджуються православні святині, які вшановувались паломниками упродовж століть. Однією з таких святинь є Одеський Спасо-Преображенський кафедральний собор. Він розташований на Соборній площі нашого чарівного міста. Перший камінь в його основу був закладений ще у 1794 р., як церкви Миколи Чудотворця. Саме ця церква стала основою майбутнього собору.

Церква була закінчена тільки через 14 років. У 1808 році собор було освячено, а урочисте відкриття відбулося 25 травня 1809 року. Після освячення, церква отримала назву Спасо-Преображенської, так як її головний престол був освячений на честь Преображення Господнього, а інші два престоли - на честь Миколи Чудотворця і Святого Спиридона. І на початку XIX століття храм вже приймав перших парафіян.

Цей шедевр епохи класицизму мав свою трагічну історію. Був побудований за проектом архітектора В.Вонрезанта і вмщував в себе до 12 тисяч парафіян одноразово. Внутрішнє оздоблення храму вражало розкішшю: вітвар з чистого срібла, рідкісні ікони, одна з яких належала пензлю французького художника Леруа, мідні хрести та інші цінності. У наступні роки церква зазнала безліч змін - в 1837 році була прибудована дзвіниця. В цьому ж році Одеса стала єпархіальним центром, а собор отримав горде звання Кафедрального.

Найбільш шанованою святинею кафедрального собору Одеси була чудотворна ікона Касперівської Божої Матері. Раніше ікона щорічно доставлялася в собор з села Касперовка в кінці вересня і зберігалася тут до Великодня. Зараз ікона перебуває в іншому шанованому соборі міста - в Успенському. І саме в цей час число паломників різко зростало. Тисячі вірян прямували до Одеси з метою поклонитися та помолитися перед Чудотворною іконою Касперівської Божої Матері.

Паломництво до християнських святинь у XVIII та XIX ст. зумовлювалося, насамперед, турботою про спасіння власної душі та прагненням очиститись від гріхів через покаєння і молитву у святому православному місці. Широко побутувало обітнє паломництво як спосіб висловлення молитовної подяки за милосердя Боже на індивідуальному рівні. Підштовхувало до вирушення на богомілья й прагнення побувати у святому місті, підкріплюване розповідями та переказами очевидців, віра у чудеса, які відбувалися біля чудотворної ікони. Для прочан було характерним переконання у тому, що завдяки богомільню вони можуть зцілитися як фізично, так і духовно.

На жаль, більшовики прийшовши до влади, ставили собі за мету зруйнувати всі храми. І ці події є трагічними для нашої історії та культури. У 1936 році Спасо-Преображенський собор був повністю зруйнований і пограбований. Поховання подружжя Воронцових, яке знаходилося в соборі, розкрили і розграбували, та не посоромившись зняти з покійних прикраси і витягнути цінні речі. Шабля М.С. Воронцова теж була викрадена.

Храм був зруйнований дощенту, нині існуюча церква - це копія оригіналу. Собор почали відновлювати в 2000-х рр., і закінчили тільки до 2005 р. Були відтворені навіть найдрібніші деталі, а іконостас іконописець Журавський відновив заново по єдиному маленькому фото, яке дивом зберіглося. Прах подружжя Воронцових теж був перепохований в новому Соборі відразу ж після його освячення.

Сьогодні Спасо-Преображенський кафедральний собор знову стоїть на своєму колишньому місці, ніби руйнування 1936 року зовсім і не було. Його неймовірна краса і велич знову захоплюють одеситів і гостей міста. Соборна площа знову набула свою пам'ятку, а Одеса духовний оберіг і символ міста.

З 2007 року в соборі зберігаються мощі Святого Інокентія - в нижній частині храму, освяченої спеціально для нього. Святитель Інокентій (Борисов), архієпископ Херсонський і Таврійський (в миру Іван Олексійович Борисов) народився 15 грудня 1800 р. в м. Ельца Орловської губернії в родині священика. Особливу славу Святого Інокентія становить незвичайний проповідницький талант. Згодом Владика назвуть «Російським Златоустом». Владика Інокентій створив нову школу проповідництва. Проповіді його переведені на грецьку, німецьку, французьку та польську мови. Крім проповідей, Владика залишив багато наукових творів і перекладів.

Саме при архієпископові Інокентію закінчується будівництво кафедрального Спасо-Преображенського собору. Саме при ньому відбулося прославлення чудотворного Касперівського образу Божої Матері. З тих пір Касперівська ікона Божої Матері є покровителькою Одеси і всього південного краю. Для одеситів святитель Інокентій дорогий як молитовний захисник нашого міста. Під час першої російсько-турецької війни, коли беззахисна Одеса перебувала під прицілом ворожого флоту, коли вулиці обстрілювали ворогом з корабельних гармат, святитель Інокентій в Спасо-Преображенському соборі у Велику П'ятницю очолив спів складеного ним акафісту Покрову Пресвятої Богородиці у Чудотворного Касперівського образу. Після цього був повністю прочитаний Великий Канон святого Андрія Критського і звершено Таїнство Єлепомазаня. Під час Богослужіння тривав обстріл міста, ворожі ядра падали в безпосередній близькості від собору так, що тремтіли його стіни. Прочани з жахом молилися, пав долу. Після соборної молитви сталося диво. Ворожий флот пішов від одеських берегів. Але ж міг без особливих зусиль оволодіти Одесою.

І тепер, з того часу як мощі Святого Інокентія перенесені до Преображенського Собору, це стало ще одним переконливим і значним приводом для паломництва до цієї православної святині.

«Душа за своєю природою – християнка», – так писав ранньохристиянський філософ Тертуліан. Саме тому вона прагне любові, милосердя, довготерпіння і віри. На жаль, у повсякденному житті ми не завжди маємо можливість задовольнити такі прості і водночас складні християнські духовні потреби через суєту, побут і тимчасові цінності людського життя. І душа наша починає томитися, без причини – плакати, чекати чогось, адже прагне отого світла, яке дарує жива віра і Господь. І піти за тим душевним покликом, залишити хоча б тимчасово щоденну метушню і пізнати Бога у дивах Його дає можливість паломництво.

У лютому 2017 року відбулася значна подія у християнському світі і тисячі віруючих направилися до Преображенського Собору з усіх куточків країни. З Греції, з самих святих гір Афон, прибули мощі святого великомученика і лікаря Пантелеймона. Головний артефакт в християнському світі, який вперше покинув рідну Грецію і відправився до України.

Одеський Спасо-Преображенський кафедральний собор є надбанням всієї країни, видатною пам'яткою Української архітектури. Інтер'єр, якого виконаний в канонічному стилі, поєднує Православну живопис, орнаменти часів Київської Русі та Візантії. Не втрачайте можливість відвідати одну із самих духовних і найкрасивіших пам'яток Одеси, і Ви обов'язково будете здивовані побаченням, а Ваш внутрішній світ стане ще більш багатшими і глибше.

### Література

1. Небрончук Д. Стежиною до Бога... (паломницька поїздка до Одещини); [Електронний ресурс] / режим доступу <https://sv-kazanska.church.ua/2019/06/17/stezhinoyu-do-boga-palomnicka-pojizdka-do-odeshini/>

2. Фроловский В. Моці святителя архієпископа Інокентія: знакова подія у житті Івана Тимотієвича); [Електронний ресурс] / режим доступу <http://srv.vaodessa.org.ua/news/entry/2014/05/07/moshchi-svyatitelya-arkhiepiskopa-inokentiya-znakova-podiya-u-zhitti-ivana-timotievicha.html>
3. Спасо-Преображенський Собор; [Електронний ресурс] / режим доступу <http://odessa360.net/transfiguration-cathedral-ru/>
4. Дученко О. «А лілії цвітуть... (паломницька поїздка до святинь Одещини); [Електронний ресурс] / режим доступу <https://sv-kazanska.church.ua/2018/08/27/a-liliji-cvitut-palomnicksa-rojizdka-do-svyatin-odeshhini/>
5. Спасо-Преображенський Собор; [Електронний ресурс] / режим доступу <https://www.sputnik8.com/ru/odessa/sights/spaso-preobrazhenski-sobor/info>

## ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОДЕСИ ТА ЛЬВОВА

**Трофімова Д., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ТВтаТБ  
Одеська національна академія харчових технологій, м.Одеса**

За своїм туристичним потенціалом Одеса та Львів займають лідируючі позиції на українському ринку туристичних послуг.

Особливості економіко-географічного розташування, розвитку транспортної галузі, сприятливі природно-кліматичні умови, наявність пам'яток природи, архітектури, історії і культури, формують позитивні передумови для успішної реалізації конкурентного потенціалу міст на міжнародному ринку туристичних послуг.

Одеса має величезний рекреаційно-туристичний потенціал. Вигідне географічне положення, велика кількість історичних, природних та культурних пам'яток, наявність лікувальних грязей і джерел мінеральних вод.

Історико-культурний потенціал Одеси представлений 201 пам'ятником історії і культури, 700 пам'ятниками архітектури, 148 пам'ятниками історії і монументального мистецтва, 13 музеями і 9 театрами. В цілому, за кількістю об'єктів, які можна віднести до туристичних культурних ресурсів (музеї, театри, спортивні споруди, пам'ятники історії і культури), Одеса входить в першу трійку міст України.

Розглядаючи історико-культурний туризм, можна зробити висновок, що головною проблемою Одеси є високий рівень зношеності будівель в центральній частині міста. У той же час історичний ареал притягує найбільше туристів, бажаючих доторкнутися до історії. Тому культурно-історична частина Одеси найбільше потребує реставрації та підтримки її в стані, гідному звання міжнародного туристичного центру.

Також Одеса приваблює сегмент ділових туристів. Діловий туризм є одним з найбільш перспективних напрямків для Одеси. Вже сьогодні, за оцінками експертів, понад 55% туристичних візитів до Одеси так чи інакше пов'язані з діловими цілями. Зростання числа ділових туристів робить позитивний вплив на розвиток міської економіки.

Санаторно-курортний відпочинок в Одесі є найпривабливішим, найбільш відомим і має достатню інфраструктуру. Статистичний аналіз свідчить: багаторічні традиції санаторно-курортного відпочинку, що сполучаються з лікуванням, користуються широкою популярністю серед відпочиваючих у нашому місті.

Основним стримуючим фактором розвитку санаторно-курортного комплексу є застаріла матеріально-технічна база і інфраструктура, а також продаж або передача в

**РОЗДІЛ 7 – СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ  
СУЧАСНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

THEORETICAL ASPECTS OF RECEIVABLES AUDIT Nakoryk A.....	77
СТУДЕНТСЬКИЙ ПОГЛЯД НА КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ МІСТА ДРАГОБРАТ Виговський К.О. Поляков Л.О. ....	79
ПРЕОБРАЖЕНСЬКИЙ КАФЕДРАЛЬНИЙ СОБОР, ЯК ЦЕНТР СПАСО- ХРИСТИЯНСЬКОГО ПАЛОМНИЦТВА ОДЕСИ Балашова Т.В. ....	80
ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОДЕСИ ТА ЛЬВОВА Трофімова Д. ....	83
РОЗВИТОК МІЛІТАРІ-ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ Хрупало М.М. ....	86

**РОЗДІЛ 8 – ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО  
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ  
ПРОМИСЛОВОСТІ**

ВИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ПІДХІД Сердюк К.В. ....	89
МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ І СПОЖИВАЧІВ МОРОЗИВА З МЕТОЮ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО ПРОДУКТУ Мамренко В.Ю., Савченко А.І. ....	92
МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СОКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ СП «ВІТМАРК-УКРАЇНА» І ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ Бушняк І.В., Тюхтій Т.М. ....	96

Наукове видання

**Збірник наукових праць  
молодих учених, аспірантів  
та студентів**

Головний редактор, д-р техн. наук, проф. Б.В. Єгоров  
Заст. головного редактора, канд. техн. наук, доц. Н.М. Поварова  
Відповідальний редактор, д-р техн. наук, проф. Г.М. Станкевич  
Технічні редактори А.В. Швець, Т.Л. Дьяченко